

Seria DUNE:

Dune
Mântuitorul Dunei
Copiii Dunei
Împăratul-Zeu al Dunei
Ereticii Dunei
Canonicatul Dunei

FRANK HERBERT (1920–1986) este unul dintre cei mai cunoscuți și mai apreciați scriitori SF din lume. Opera lui se numără printre scările clasice din literatura științifico-fantastică. Romanul *Dune*, primul din seria omonimă, este cel mai bine vândut roman SF din toate timpurile. A fost publicat serializat în revista *Analog*, în 1963 și 1965, câștigând Premiul Nebula și Premiul Hugo (1965). Cartea a cucerit imediat și critica de specialitate, și publicul larg, devenind din ce în ce mai populară. După *Dune*, au urmat romanele *Mântuitorul Dunei* (1969) și *Copiii Dunei* (1976), care a devenit primul hardcover bestseller din istoria literaturii SF. Seria a continuat cu *Împăratul-Zeu al Dunei* (1981), *Ereticii Dunei* (1984) și *Canonicatul Dunei* (1985). În 1984, a ajuns pe marile ecrane filmul *Dune*, regizat de David Lynch și produs de Universal Pictures, iar mai târziu seria a stat la baza mai multor ecranizări. După moartea autorului, care plănuia să continue cu un alt roman, Brian Herbert și Kevin J. Anderson aveau să continue opera lui Frank Herbert scriind seriile PRELUDE TO DUNE (*House Atreides* – 1999, *House Harkonnen* – 2000, *House Corrino* – 2001), LEGENDS OF DUNE (*The Butlerian Jihad* – 2002, *The Machine Crusade* – 2003 și *The Battle of Corrin* – 2004) și HEROES OF DUNE (*Paul of Dune* – 2008, *The Winds of Dune* – 2009, *Sisterhood of Dune* – 2012).

FRANK HERBERT

DUNE

Ediția a VI-a

Traducere din limba engleză

ION DORU BRANA

WALI: Tânăr fremen, netrecut încă prin încercările de admitere în rândul bărbaților.

WALLACH IX: a noua planetă a sistemului Wallach-laoujin, sediul Școlii-Mamă a Comunității Bene Gesserit.

Y

YA HYA CHOUHADA!: „Trăiește luptătorii!“ Strigătul de luptă al fedaykinilor. În acest context, „ya“ („acum“) este accentuat de forma „hya“ („acum“ prelungit în eternitate). „Chouhada“ („luptător“) prezintă conotația suplimentară de „combatați *contra nedreptății*“. Semnificația distinctivă a cuvântului „chouhada“ constă în faptul că luptătorii nu luptă *pentru* ceva, ci că sunt devotați luptei *contra* unui anumit lucru.

YA! YA! YAWMI!: incantație ritmată fremenă, folosită în ritualurile cele mai importante. În acest context, cuvântul „ya“ are sensul: „Acum fiți atenți!“ Forma „yawm“ accentuează caracterul de urgență. Formula se traduce, de obicei, astfel: „Acum ascultați cu atenție!“

YALI: locuința personală a unei familii fremene în interiorul unui sietch.

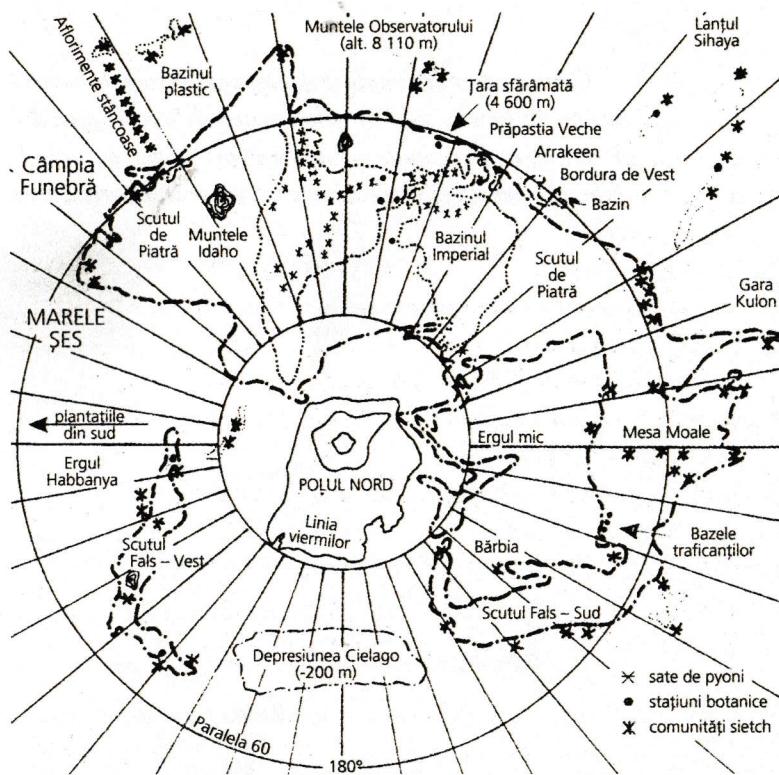
Z

ZĂVOR DE PALMĂ: orice dispozitiv de închidere care poate fi deschis numai la contactul cu palma pentru care a fost codificat.

ZENSUNNIȚI: adeptați ai unei secte schismatice care s-a rupt, în jurul anului 1381 î.G., de învățările lui Maomet (aşa-zisul „Al Treilea Mahomed“). Religia zensunnită se remarcă în special prin importanța deosebită pe care o acordă misticismului și reîntoarcerii la „datinile strămoșești“. O serie de studii îl consideră ca inițiator al schismei pe Ali Ben Ohashi, dar există mai multe dovezi care par să demonstreze că Ohashi nu a fost decât purtătorul de cuvânt al celei de-a doua soții a sa, Nisai.

Cuprins

<i>Observații cartografice</i>	7
<i>Cartea întâi – DUNE</i>	9
<i>Cartea a doua – MUAD'DIB</i>	401
<i>Cartea a treia – PROFETUL</i>	505
<i>Anexa I – Ecologia Dunei</i>	679
<i>Anexa II – Religia Dunei</i>	690
<i>Anexa III – Raport asupra motivațiilor și scopurilor Bene Gesserit</i>	701
<i>Anexa IV – Almanak en-Ashraf</i>	705
<i>Glosar – Terminologia Imperiului</i>	708

Observații cartografice

Bază pentru determinarea altitudinii: Bledul Mare.

Bază pentru longitudine: meridianul care traversează Muntele Observatorului.

Bledul Mare: vast deșert plat, deosebit de zonele cu dune care formează ergurile. Deșertul se întinde între circa 60° latitudine nordică și 70° latitudine sudică. În cea mai mare parte, este alcătuit din nisip și rocă, cu rare aflorimente din stratul de bază.

Bordura de Vest: escarpament înalt (4600 m) deasupra Scutului de Piatră, lângă Arrakis.

Carthag: la aproximativ 200 km nord-est de Arrakeen.

Câmpia Funebră: erg deschis.

Dolina polară: 500 m sub nivelul Bledului.

Falia Roșie: 1582 m sub nivelul Bledului.

Linia viermilor: indică limita septentrională a pătrunderii viermilor.
(Factorul determinant nu este temperatura, ci umiditatea.)

Marele Ses: depresiune deschisă, din erguri și stânci, la 100 m deasupra nivelului Bledului. În Marele Ses se află cuveta salină pe care a descoperit-o Pardot Kynes (tatăl lui Liet-Kynes). Între Sietch Tabr și comunitățile sietch indicate spre sud, aflorimentele stâncoase ajung până la 200 m altitudine.

Pasul Harg: gorganul în care se află craniul Duclui Leto domină această trecătoare.

Pasul Vânturilor: înconjurat de pereti înalți de piatră, se deschide înspre satele din doline.

Plantațiile din sud: nu apar pe această hartă. Sunt situate la aproximativ
40° latitudine sudică.

Prăpastia Veche: crevasă adâncă de 2 240 m, în peretele Scutului de
Piatră, lângă Arrakeen. A dispărut în urma exploziei atomice ordona-
nate de Paul Muad'Dib.

CARTEA ÎNTÂI

DUNE

„Începutul este momentul în care trebuie acordată cea mai mare atenție corectitudinii echilibrelor. Fiecare soră Bene Gesserit știe lucrul acesta. Iată de ce, atunci când începeți studiul vieții lui Muad'Dib, aveți mai întâi grija să îl plasați în timp: s-a născut în cel de-al 57-lea an al Împăratului Padișah Shaddam al IV-lea. Apoi, luati bine aminte la locul lui Muad'Dib în spațiu: planeta Arrakis. Nu vă lăsați amăgiți de faptul că a văzut lumina zilei pe Caladan și că și-a petrecut primii cincisprezece ani din viață acolo. Patria sa veșnică este Arrakisul, planeta cunoscută și sub numele Dune.”

Fragment din *Manualul lui Muad'Dib* de Prințesa Irulan

In săptămâna dinaintea plecării pe Arrakis, când agitația ultimelor pregătiri ajunsese aproape de nesuportat, o femeie bătrână o vizită pe mama lui Paul.

Era o noapte caldă la Castelul Caladan și străvechiul edificiu, cămin al familiei Atreides timp de douăzeci și șase de generații, era învăluit în răcoarea umedă care precedea întotdeauna schimbarea vremii.

Bătrâna fu introdusă prin ușa dosnică de la capătul galeriei boltite ce ducea la dormitorul lui Paul și putu să arunce o privire în camera băiatului.

Paul era întins în pat, dar nu dormea. La lumina slabă a unei lămpi cu suspensie, lăsată să plutească deasupra podelei, băiatul

deslușii în cadrul usii silueta înaltă a necunoscutei, în spatele căreia stătea mama sa. Bătrâna părea spectrul unei vrăjitoare – părul ca o pânză de păianjen încâlcită, chipul umbrit, ochii asemenea unor diamante scânteietoare.

– Nu-i prea mic pentru vîrstă lui, Jessica? întrebă bătrâna.

Voceea era răgușită și zbârnătoare, ca un baliset dezacordat. Mama lui Paul răspunse cu glas catifelat de contralto:

– E lucru știut că Atreizii încep să crească târziu, Cuvioșia Ta.

– Am auzit și eu, spuse bătrâna. Dar are deja cincisprezece ani.

– Da, Cuvioșia Ta.

– Nu doarme, observă bătrâna și râse scurt. Strengarul ăsta viclean trage cu urechea. Dar cei de viață domnească trebuie să fie vicleni. Și dacă-i intr-adevăr Kwisatz Haderach... atunci...

În obscuritatea patului, Paul ținea ochii închideți, două fante înguste. Ochii bătrânei – mari și rotunzi ca ochii unei păsări de noapte – îl fixau cu intensitate, parcă tot mai mari, mai strălucitori.

– Somn ușor, strengar viclean! zise bătrâna. Mâine să mi te scoli în puteri ca să înfrunți gom jabbarul.

Apoi se întoarse și ieși, împingând-o pe mama lui Paul, închizând ușa cu o bufnitură surdă.

Paul se întrebă: *Ce-i gom jabbarul?*

Niciunul dintre evenimentele frământate ale ultimelor zile nu i se păruse atât de straniu ca ivirea zgripăuroaicei de adineaoi.

Cuvioșia Ta.

Și felul în care îi spusesese mamei pe nume, „Jessica“, de parcă s-ar fi adresat unei servitoare, nu unei Doamne Bene Gesserit, concubina unui duce și mama moștenitorului ducal.

Să fie gom jabbarul vreunul dintre lucrurile pe care trebuie să le afli despre Arrakis înainte de-a ajunge acolo? se întrebă.

Murmură pentru sine cuvintele stranii: *Gom jabbar... Kwisatz Haderach...*

Trebuisse să învețe o mulțime de lucruri. Arrakis era o lume cu totul diferită de Caladan și mintea lui Paul era o vâltoare de cunoștințe noi. *Arrakis... Dune... Planeta-deșert...*

Explicațiile i le dăduse Thufir Hawat, Maestrul Asasin al tatălui său: dușmanii lor de moarte, Harkonnenii, stăpâneră vreme de optzeci de ani Arrakisul, cu statut de semifief, în virtutea unui contract încheiat cu Compania CHOAM pentru exploatarea melanjului, mirodenia geriatrică. Acum, Harkonnenii aveau să plece, urmând ca planeta să treacă în stăpânirea Casei Atreides, cu statut de fief deplin. La prima vedere, o victorie pentru Ducele Leto. Dar, precizase Hawat, aparenta izbândă ascundea o primejdie de moarte, pentru că Ducele Leto se bucura de popularitate în rândul Caselor Mari ale Landsraadului.

„Un om popular stârnește invidia celor puternici“, spusese Hawat.

Arrakis... Dune... Planeta-deșert...

Paul adormi. Visă că se află într-o cavernă arrakiană, înconjurat de oameni tăcuți care se mișcau în lumina palidă a unor licuri-globuri. Domnea o atmosferă solemnă, ca într-o catedrală. De undeva îi ajungea la urechi un zgomot abia ghicit – clipocitul unor picături de apă. Deși prinț în mrejile visului, Paul știu că-și va aminti totul când se va trezi. Își amintea întotdeauna visele premonitorii.

Visul se spulberă.

Paul se trezi în căldura patului... Gândurile îl năpădiră iarăși...

Poate că lumea Castelului Caladan, unde nu avusesese parte de tovarăși de joacă de vîrstă lui, nu merita gânduri triste la despărțire. Doctorul Yueh, învățătorul lui, îi dăduse de înțeles că pe Arrakis sistemul de clasă al faufulucilor nu era respectat cu prea multă strictețe. Planeta adăpostea oameni care trăiau liberi la marginea deșertului, fără caid sau bashar... oameni asemenea mirajelor pustiului: fremenii, care nu figurau în niciun recensământ al Domeniilor Imperiale.

Arrakis... Dune... Planeta-deșert...

Paul își simți tensiunile lăuntrice și se hotărî să pună în aplicare una din lecțiile pentru minte-și-trup pe care le învățase de la mama sa. Trei respirații rapide declanșară procesul: trecu în starea de percepție flotantă... își adaptă conștiința. Apoi... dilatație aortică...

evitarea mecanismului neadaptat al conștiinței... conștiința preferențială... îmbogățirea săngelui și irigarea rapidă a regiunilor suprasolicitare... *Nu se poate obține brană-siguranță-libertate numai pe baza instinctului...* Conștiința animală nu depășește momentul, după cum nu recunoaște posibilitatea dispariției victimelor... animalul distrugă, fără să producă... plăcerile animale rămân la nivel senzorial, perceptia le scapă... omul are nevoie de o grilă prin intermediul căreia să observe universul... adaptarea preferențială a conștiinței creează o asemenea grilă... perfecțiunea corpului rezultă din concordanța fluxului nervos și sangvin cu înțelegerea profundă a necesităților celulare... lucruri/celule/ființe... toate sunt trecătoare, toate luptă pentru a dobândi fluxul permanenței...

Lecția se depără mai departe, și mai departe, în conștiința flotantă...

Când lumina galbenă a dimineții atinse pervazul ferestrei, Paul o simți prin pleoapele lăsate. Deschise ochii, recunoscu decorul familiar al grinzelor de pe tavanul dormitorului, auzi din nou ecurile vieții febrile din castel.

Ușa odăii se deschise și mama sa privi înăuntru. Pe ovalul impasibil al feței, ochii verzi îl fixau, gravi. Părul ei, de culoarea bronzului vechi, era strâns cu o panglică neagră, trecută peste coroană.

- Văd că ești treaz, spuse ea. Ai dormit bine?

- Da.

În timp ce îl alegea hainele de pe rafturile dulapului, Paul îl privi silueta înaltă și observă în poziția umerilor semnele încordării. Un ochi obișnuit n-ar fi remarcat nimic, dar pe el îl învățase totul chiar ea, antrenându-l după Metoda Bene Gesserit, educându-i spiritul de observație. Mama se întoarse. Îl întinse o tunică semiprotocolară, cu șoimul roșu - blazonul Casei Atreides - brodat deasupra buzunarului de la piept.

- Îmbracă-te repede! Cucernica Maică așteaptă.

- Mi s-a arătat odată în vis. Cine e?

- Fosta mea educatoare de la Școala Bene Gesserit. Acum e Dreptvorbitoarea Împăratului. Paul... Mama șovăi, apoi urmă: Să-i povestești despre visele tale.

- Bine. Datorită ei am obținut Arrakisul?

- Nu am obținut Arrakisul.

Jessica scutură praful imaginar de pe o pereche de pantaloni pe care îl atârnă apoi, împreună cu tunica, pe cierul de lângă pat.

- Grăbește-te! Să n-o lăsăm pe Cucernica Maică să aștepte!

Paul se ridică în capul oaselor și își strânse genunchii cu brațele.

- Ce-i gom jabbarul? întrebă.

Din nou, deprinderile pe care i le formase tot ea îl dezvăluiră o ezitate aproape imperceptibilă, o trădare infimă a nervilor, în care Paul recunoștu spaimă.

Jessica se apropiu de fereastră, dădu în lături draperiile, privi o clipă dincolo de lunca râului, spre Muntele Syubi.

- Ai să afli curând ce-i... gom jabbarul, rosti ea.

Paul desluști frică în glasul ei și constatarea îl intrigă.

Jessica spuse fără să-și întoarcă față:

- Cucernica Maică așteaptă în salonul meu. Grăbește-te, te rog! Așezată într-un jilț tapițat, Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam își ridică privirea când mama și fiul intrară. De-o parte și de alta, ferestrele salonului dominau panorama meandrelor sudice ale râului și covorul verde al domeniilor familiei Atreides, dar Cucernica Maică ignoră priveliștea. În dimineață aceasta își simțea vârstă și nu prea reușea să-și înăbușe iritarea. Dădu vina pe lipsa de confort a voiajului, dar și pe contactul cu odioasa Ghildă Spațială și mașinătările ei misterioase. Era însă vorba de o misiune care necesita intervenția unei Bene-Gesserit-cu-darul-Vederii. Nici măcar Dreptvorbitoarea Împăratului Padișah nu se putea sustrage de la anumite îndatoriri.

Afurisita astă de Jessica! gândi Cucernica Maică. *Măcar de ne-ar fi născut o fată, după cum i s-a poruncit!*

Jessica se opri la trei pași de jilț și făcu o plecăciune discretă, abia atingându-și fusta cu mâna stângă. Paul se inclină scurt, aşa cum îl învățase maestrul său de dans să salute „când rangul persoanei este îndoiefulnic“.

Cucernicei Maici nu-i scăpă amănuntul.

- Un băiat prudent, Jessica.

Jessica își lăsa mâna pe umărul lui Paul și strânse cu putere. Preț de-o bătăie de inimă, în palmă îi pulsă frica. Apoi își regăsi calmul și spuse:

– Așa a fost învățat, Cuvioșia Ta.

De ce-i e frică? se întrebă Paul.

Bătrâna îl studie cu o singură privire sfredelitoare. Ovalul feței lui semăna cu al Jessicăi, însă băiatul avea oase puternice. Moștenise de la taică-său, Ducele, părul negru ca pana corbului, dar sprâncenele erau ale bunicului dinspre mamă, cel al cărui nume trebuia să rămână secret... La fel și nasul subțire, disprețitor... În schimb, ochii verzi aveau căutătura cutezătoare a bătrânlui Duce, răposatul bunic din partea tatălui.

Un bărbat care a știut într-adevăr să fie cutezător... până la moarte, gândi Cucernica Maică.

– Învățatura e una, spuse cu voce tare, ingredientul de bază, alta. Vom vedea.

Ochii ei bătrâni o fulgerară pe Jessica.

– Lasă-ne singuri! Îți recomand să practici meditația de linștire. Jessica își luă mâna de pe umărul lui Paul.

– Cuvioșia Ta, aş...

– Jessica, știi că trebuie s-o fac.

Nedumerit, Paul își privi mama.

Jessica își îndreptă spatele.

– Da... desigur.

Paul își întoarse privirea spre Cucernica Maică. Deferența și smerenia pe care mama le arăta bătrânei pledau pentru prudență. Dar, din cauza friciei pe care o radia făptura mamei sale, îl cuprinse un sentiment de revoltă amestecată cu neliniște.

– Paul... Jessica se opri, apoi respiră adânc. Paul, încercarea la care vei fi supus... contează foarte mult pentru mine.

– Încercarea? întrebă Paul, privind-o.

– Nu uita că ești fiul unui Duce, mai spuse Jessica, apoi se răsuci și, în foșnetul uscat al fustei lungi, ieși cu pași repezi din încăpere.

Ușa se închise în urma ei.

Paul se întoarse către bătrânană, stăpânindu-și furia:

– De când a ajuns Doamna Jessica să fie expediată ca o servitoare?

Un zâmbet adânci pentru o clipă zbârciturile din colțurile gurii bătrânei.

– Doamna Jessica, băiete, *mi-a fost* servitoare vreme de paisprezece ani de școală.

Dădu din cap.

– Și încă o servitoare foarte bună. *Apropie-te!*

Porunca îl sfîchiiu ca un bici. Paul se pomeni dându-i ascultare înainte de a fi apucat să gândească. *A folosit Glasul*, îi fulgeră prin minte. Se opri la semnul pe care i-l făcu și rămase nemîșcat, aproape de genunchii bătrânei.

– Privește! spuse ea.

Scoase din faldurile rasei sale lungi un cub de metal verde, cu latura de vreo cincisprezece centimetri. Îl roti și Paul văzu că una din laturi era deschisă – neagră și înfricoșător de stranie. În cavitatea neagră a cutiei nu pătrundea lumina.

– Vâră-ți mâna dreaptă în cutie, porunci bătrâna.

Pe Paul îl săgetă frica. Dădu să se retragă, dar femeia zise:

– Așa-ți asculți mama?

Băiatul își ridică privirea către ochii de bufniță ai bătrânei. Încet, simțind constrângerea, dar incapabil s-o înlăture, Paul își vâră mâna în cutie. La început, când gaura neagră îi înghiți mâna, simți doar o senzație de răceală, apoi degetele dădură de metal și brațul îi fu străbatut de furnicături, ca și cum i-ar fi amortit brusc.

O expresie de animal de pradă se întipări pe chipul bătrânei. Ridică mâna dreaptă și o apropiu de gâtul lui Paul. Băiatul prinse cu coada ochiului o scânteiere metalică și vră să-și miște capul.

– Stai! se răsti bătrâna.

Glasul, din nou! O privi nemîșcat.

– Gom jabbarul e la gâtul tău, vorbi ea. Gom jabbarul, dușmanul suprem. Un ac cu vârful otrăvit. Nu! Să nu faci nicio mișcare, otrava nu iartă.

Paul își simți gâtlejul uscat, încercă să înghită. Nu izbutea să-și ia ochii de pe chipul zbârcit al bătrânei, de la ochii scăpăraitori,

de la gingeile decolorate și dinții argintii, de metal, ce scânteau la fiecare cuvânt pe care-l rostea.

– Un fiu de Duce trebuie să se priceapă la otrăvuri, zise ea. Așa cer vremurile în care trăim, nu? Le știi pe toate, firește... Musky, otrava pentru băuturi. Aumas, otrava pentru mâncăruri. Otrăvurile rapide, otrăvurile lente și toată gama de otrăvuri intermedieare. Astăzi ai să faci cunoștință cu una nouă: gom jabbar. Otrava care nu ucide decât animalele.

Mândria birui frica lui Paul.

– Insinuezi că fiul unui Duce ar fi un animal? șuieră el.

– Insinuez, să zicem, că ai putea fi om, replică bătrâna. Gata! Nu cumva să mai miști! Sunt bătrână, dar mâna mea va apuca să-ți îngrijoră acul în gât înainte de a putea să-mi scapi.

– Cine ești? șopti Paul. Cum de-ai reușit să faci pe mama să mă lasă singur cu tine? Ești din neamul lui Harkonnen?

– Harkonnen? Cerule, nu! Acum tac!

Un deget uscat îi atinse gâtul. Paul își înăbușiră imboldul involuntar de a sări în lături.

– Bine, zise bătrâna. Ai trecut de prima încercare. Să-ți spun ce urmează: dacă scoți mâna din cutie, mori. Asta-i singura regulă. Lasă-ți mâna în cutie și vei trăi. Trage-o afară și vei muri.

Paul respiră adânc, ca să-și potolească tremurul.

– Un singur strigăt al meu ar fi de-ajuns ca servitorii noștri să năvălească aici și să mori tu.

– Servitorii nu vor trece de maică-ta, care stă de strajă la ușă. Fii sigur de asta. Maică-ta a supraviețuit aceleiași încercări. Acum e rândul tău. Ar trebui să te simți mândru... Se-ntâmplă foarte rar să-i încercăm astfel pe copiii de sex masculin.

Curiozitatea reduce frica lui Paul la un nivel suportabil. În vocea bătrânei auzise, fără îndoială, adevărul. Dacă mama sa stătea într-adevăr de pază la ușă... dacă era într-adevăr vorba de o încercare... Dar, orice-ar fi fost, n-avea scăpare. Era prizonierul mâinii care-i atingea gâtul, prizonierul gom jabbarului. Își aminti cuvintele Litaniei împotriva Fricii, incantația din ritualul Bene Gesserit pe care o învățase de la mama sa.

Să nu mă tem. Frica ucide mintea. Frica este moartea mărunta, purtătoarea desființării totale. Voi înfrunta frica. O voi lăsa să treacă peste mine, prin mine. Și, după ce va fi trecut, îmi voi întoarce ochiul interior și voi privi în urma ei. Pe unde a trecut frica, nu va mai fi nimic. Voi rămâne doar eu.

Își regăsi calmul și spuse:

– Dă-i drumul, bătrâno!

– Bătrâno! croncăni ea. Nu s-ar spune că-ți lipsește curajul. Ei bine, vom vedea, domnișorule! Se aplecă la urechea lui și șopti: Vei simți durere în mâna din cutie. Suferință. Dar ia aminte! De-ți tragi mâna, îți voi străpunge gâtul cu gom jabbarul, iar moartea va veni la fel de iute ca securea călăului. Retrage-ți mâna și gom jabbarul îți ia viața! Ai înțeles?

– Ce-i în cutie?

– Suferință.

Furnicăturile din mâna se accentuară. Paul își strânse buzele. *Ce fel de încercare-i asta?* se întrebă. Furnicăturile se transformă în mâncărime.

– Ai auzit de animalele care-și retează cu colții laba ca să scape din capcană? Îl întrebă bătrâna. Un vicleșug demn de un animal. Omul însă trebuie să rămână în capcană, să îndure suferința și să se prefacă mort, ca să-l nimicească apoi pe cel ce-i amenință întreaga specie.

Mâncărimea deveni usturime, apoi arsură ușoară.

– Pentru ce faci asta? întrebă Paul.

– Ca să aflu dacă ești om. Tac!

Paul își înclăstă pumnul stâng, în timp ce senzația de arsură din cealaltă mâнă creștea. Creștea încet: valuri, valuri de căldură... Își simți unghiile mâinii libere îngrijându-se în palmă. Încercă să îndoieie degetele de la mâna care luase foc, dar degetele nu vorăsă asculte.

– Arde! bolborosi el.

– Tac!

Durerea începu să-i palpite în susul brațului. Fruntea i se acoperi de sudoare. Fiecare fibră a trupului îi striga să-și tragă mâna

din puțul cu flăcări... dar... gom jabbarul! Fără să-și miște capul, trase cu coada ochiului spre acul otrăvit care pândeau în dreptul gâtului. Își dădu seama că respiră sacadat, încercă să-și domolească ritmul respirației, dar nu izbuti.

Suferință!

Lumea din jurul lui rămase pustie. Nu mai era nimic, decât mâna care agoniza și, la câțiva centimetri de el, chipul brăzdat de riduri care îl sfredelea cu privirea.

Avea buzele atât de uscate, încât nu îndrăznea să le întredeschidă.

Arde! Arde!

I se păru că simte pielea mâinii plesnind, carbonizându-se, că sub ea carnea se desprinde și cade, dezvelind oasele calcinate.

Arsura încetă.

Ca la comanda unui buton, durerea conteni.

Paul își simți brațul drept tremurând spasmodic și trupul scăldat în sudoare.

– Ajunge, murmură bătrâna. Kull wahad! Niciun copil de sex feminin n-a rezistat vreodată atât timp. Cred că voi am să nu izbutești.

Se lăsa pe spate și luă gom jabbarul de la gâtul lui Paul.

– Scoate-ți mâna, tinere om, și privește-o!

Paul își înăbuși un fior dureros, privi golul negru pe care mâna sa părea că nu vrea să-l părăsească. Amintirea proaspătă a suferinței îi împiedica orice mișcare. Rațiunea îi spunea că avea să scoată din cutie un ciot înnegrit.

– Scoate-o! se răsti bătrâna.

Își smulse mâna din cutie și o privi înmărmurit. Niciun semn. Carnea nu purta nicio urmă a torturii. Ridică mâna, o răsuci, îndoie degetele.

– Durere prin inducție nervoasă, explică bătrâna. Nu ne putem îngădui să schilodim ființe cu potențial uman. Ah, ce n-ar da unii să afle secretul cutiei!

Ascunse obiectul sub rasă.

– Dar durerea... rosti Paul.

– Durerea! pufni ea. Un om trebuie să-și stăpânească fiecare nerv.

Paul simți durere în mâna stângă. Își descloșea degetele, privi cele patru urme însângerate lăsate de unghiile care îi mușcaseră palma. Lăsa mâna în jos și se uită la bătrâna.

– I-ai făcut asta și mamei?

– Ai cernut vreodată nisip printr-o sită? întrebă ea.

Fulgerarea tangențială a întrebării ricoșă în mintea lui la un nivel superior al conștiinței. *Nisip printr-o sită.* Încuvîntă, dând din cap.

– Noi, cele din Bene Gesserit, cernem indivizii ca să descorezim ființele umane.

Paul ridică mâna dreaptă, reînviind amintirea suferinței.

– Și asta-i tot?... Suferință! Atâtă tot?

– Ti-am observat reacția la suferință, băiete. Suferința nu-i decât axa încercării. Maică-ta te-a învățat cum observăm noi. Am văzut semnele învățăturilor ei. Asta e încercarea noastră: criză și observație.

Paul desluși în glasul ei confirmarea celor rostite și spuse:

– Adevărat!

Bătrâna îl privi lung. *Percepe adevărul! El să fie? Să fie într-adevăr el?* Apoi gândi: *Speranța întunecă observația!* și își înăbuși emoția.

– Văd că știi când oamenii cred ceea ce spun.

– Știu.

În vocea lui răzbătură armonicile capacitateilor verificate de experiență și ea le auzi. Rostii cu glas surd:

– Poate că ești Kwisatz Haderach. Stai jos, frate mic! Așază-te aici, la picioarele mele!

– Prefer poziția în care mă aflu.

– Și maică-ta a sezut cândva lângă mine.

– Eu nu sunt mama.

– Ne cam detești, nu-i aşa? Își întoarse capul spre ușă și strigă: Jessica!

Ușa se deschise brusc și mama lui Paul apăru în prag, privind în încăpere cu ochi de cremene. Își văzu fiul și privirea i se îmblânzi. Reuși să schițeze un zâmbet.

– Jessica, ai încetat vreodată să mă urăști? i se adresă bătrâna.